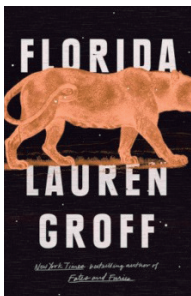

ven over Guy de Maupassant, voor wie zij tijdens haar studie een fascinatie opvatte, maar die zij in-middels vooral 'moreel weerzinwekkend' vindt. De moeder vervalt in ledigheid, gepieker, overmatige wijnconsumptie. Er ligt 'een steen op haar hart', en pas heel geleidelijk gedurende dit bedwelmende, meanderende verhaal wordt duidelijk wat er met haar aan de hand is. Groff doet dat heel subtiel, stapje voor stapje stapelt ze motief op motief. En als die steen eenmaal is blootgelegd, moet de moeder concluderen: 'Van alle plaatsen die er op de wereld zijn, hoort ze in Florida. Wat ontmoedigend om dat over haarzelf te leren.' Ontmoedigend, maar de lezer weet dat deze vrouw, die zich tegenover haar zoontjes 'de stoerste moeder van de wereld' noemt, ook terug in Florida niet zal opgeven, ondanks haar zorgen over de toekomst. Doorgaan, blijven bewegen.

Daarmee grijpen de thematiek van de verhalen in *Florida* en de stijl waarin ze zijn opgeschreven, in elkaar, want ook op zinsniveau tref je voortdurend beweging aan in dit wervelende proza. Proza van zo'n grote schoonheid, dat uw recensent bij vlagen bevangen werd door het Stendhal-syndroom: ademnood, hartkloppingen.

Zo verpletterend kan literatuur soms zijn.

★★★★★

Lauren Groff, *Florida*, De Bezige Bij, 272 p., 23,99 euro. Vertaald door Maaïke Bijnsdorp en Lucie Schaap.

Het keerpunt, Klaus Mann

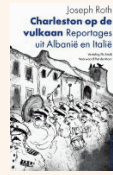
"Ongetwijfeld het beste boek van Klaus Mann, geschreven net voor hij zelfmoord pleegde. Down to earth toont hij de banaliteit van de machtsovername door de nazi's. Hoe zelfs na de oorlog de journalisten nog aan de lippen van Göring hingen, zal ik nooit vergeten. Helaas een zeer actueel boek."

Tom Lanoye
Schrijver

IN EEN NOTENDOP

Dirk Leyman werpt een blik op de boekenberg, pikt er vijf stuks uit en proeft ze voor.

Joseph Roth,

Charleston op de vulkaan. Reportages uit Albanië en Italië, Bas Lubberhuizen, 140 p., 18,99 euro.

'Joseph Roth lijdt onder zijn luciditeit. Zijn mensenkenniservaart hij als een last', schrijft Piet De Moor in het voorwoord bij *Charleston op de vulkaan*, Roths door Els Snick vertaalde reportages uit woelig Albanië en Italië. Scherpzinnig als altijd deed deze 'zwerfende observator' verslag van een reis door Albanië uit 1927, toen dat land geannexeerd dreigde te worden door zowel Italië als Zuid-Slavië. Bloedwraak zorgt er voor gangsterachtige taferelen. Opdrachtgever *Frankfurter Zeitung* stuurde Roth vervolgens naar Italië, waar hij de zwarthemden van Mussolini ziet oprukken én hen kritisch monstert. Zijn krant censureerde zijn stukken.

Jonah Falke, *De mooiste vrouw van de wereld,* Lebowski Uitgevers, 170 p., 21,99 euro.

De tweede roman van de Nederlander Jonah Falke (1991) intrigeert. Niet enkel door zijn opvallende omslag, maar ook door de droogkomische toon die een flinke portie tragiek maskeert. Falke, tevens schilder en popmuzikant, voert in *De mooiste vrouw van de wereld* Jonah op, een goeie kerel met een zorgeloos - en richtingloos - bestaan. Zijn liefdevolle Lotte, anesthesiste, is onkundig van het feit dat hij liever zijn tijd doorbrengt in de Neue Liebe, een Duits megabordeel, net over de grens. Wanneer hij daar de onstuimige Hugo ontmoet, belandt Jonah bliksemsnel aan de rauwe zelfkant van de samenleving.

Carlos Alleene, *Voor ik het vergeet. Een ego-document,* Vrijdag, 192 p., 22,50 euro.

'Literaire roddels, ik ben er gek op, kan er niet genoeg van krijgen', noteert Carlos Alleene. Het gebeurt te zelden dat Vlaamse journalisten hun memoires of anekdotenbundels publiceren. In die zin moet *Voor ik het vergeet* worden toegejuicht. Alleene, decennialang werkzaam bij onder meer de krant *Het Volk*, schraapte in mozaïekvorm souvenirs bijeen over ontmoetingen met onder anderen W. F. Hermans, Gerard Reve, Simon Carmiggelt, Roger Raveel, Jan Wolkers, Hugo Claus, Johan Anthie-ren en Xaviera Hollander. Hij pleit ook voor een uitgave van de correspondentie van Eriek Verpale. De karamellenverzen aan het eind van het boek neem je op de koop toe.

Karl-Heinz Ott Elke ochtend de zee

Karl-Heinz

Ott, *Elke ochtend de zee,* Borgerhoff & Lamberigts, 116 p., 20,99 euro. Vertaald door Els Snick.

Uitgeverij Borgerhoff & Lamberigts spaart kosten noch moeite om haar nieuwe literaire fonds vleugels te geven. Zo introduceert ze de bekroonde Duitse auteur Karl-Heinz Ott in het Nederlands. 'Misschien vergaat de tijd helemaal niet en stapelt hij gewoon laag op laag. Misschien is er nooit iets voorbij.' Sonja, dertig jaar lang manager in een hotel aan de Bodensee, staat aan de rand van een klif in Wales. Wat brengt haar daar? Lange tijd liepen de zaken prima, tot haar man Bruno, ook chef-kok, stierf. Dreef het failliet hem tot zelfmoord? Er sluipt milde suspense in deze elegante roman.

Mark Braude,

De onzichtbare keizer. Napoleon op Elba, Balans, 412 p., 24,99 euro. Vertaald door Fred Hendriks.

Toen keizer Napoleon in het voorjaar 1814 eindelijk de duimen moest leggen en zijn rijk zag verkrummen, kwam hij plots gevangen te zitten op het eiland Elba. Maar hij wist zijn bewakers te vermurwen en ontsnapte na tien maanden ballingschap, met duizend volgelingen in zijn kielzog. Er volgde een rampzalige terugtocht naar Parijs, waar hij opnieuw de macht greep. Tot de Slag bij Waterloo hem definitief in het zand deed bijten. Historicus Mark Braude schuwt de pittige details niet in *De onzichtbare keizer*, waarin hij deze merkwaardige episode van naald tot draad reconstrueert.